

การพัฒนาแบบฝึกทักษะเรื่องการอ่านจับใจความสำคัญ รายวิชาภาษาไทย
 สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพนัสพิทยาคาร จังหวัดชลบุรี
 The Development In Practical of Thai Reading Comprehension
 For A Student In Primary School Of 2nd Grade
 at Panatpittayakarn School, Chonburi
 วณิภา บุญที่สุด¹

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างและพัฒนาแบบฝึกทักษะเรื่องการอ่านจับใจความสำคัญวิชาภาษาไทยให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์การประเมิน 80/80 และเพื่อเปรียบเทียบทักษะในการอ่านจับใจความสำคัญก่อนการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะและหลังการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะ โดยใช้การวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) โดยสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling) จำนวนนักเรียน 30 คน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพนัสพิทยาคาร จังหวัดชลบุรี ผลวิจัย พบว่า 1) การพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญระหว่างและหลังเรียนมีประสิทธิภาพเท่ากับ 83.87/89.93 เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 และ 2) ทักษะการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

Abstract

The purposes of this research aim to development in practical of Thai reading comprehension skills to efficiency based on the 80/80 standard criterion and for compare the skills of reading before studies the practices till to after complete the practices.

The prime method of inquiry in science is the experimental research by purposive sampling to surveys 30 group of students In primary school of 2nd grade at Panatpittayakarn School, Chonburi, Thailand. The results of research found that : 1) The development in practical of Thai reading comprehension between studies and after finished class has more effective average = 83.87/89.93 that follow based on the 80/80 standard criterion and 2) The skills of reading comprehension for

students in primary school of 2nd Grade has been using the practices and test after educated was higher than before studied. The statistics shown in level 0.05

คำสำคัญ แบบฝึกทักษะ อ่านจับใจความสำคัญ อ่านจับใจความสำคัญภาษาไทย

Keyword Practice , Reading comprehension , Thai Reading Comprehension

¹ นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการสอนภาษาไทย

บทนำ

ในการสอนภาษาไทยระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพนัสพิทยาคาร อำเภอนนทบุรี จังหวัดชลบุรี ประสบปัญหาด้านการเรียนการสอนในสาระที่ 1 ซึ่งเป็นเรื่องการอ่านพบว่า ผู้เรียนมีความสามารถในการเรียนในเรื่องการอ่านจับใจความสำคัญโดยเฉพาะนักเรียนที่เรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จากการให้นักเรียนทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ นักเรียนยังมีความสามารถทางการอ่านจับใจความสำคัญอยู่ในเกณฑ์ต่ำ ซึ่งการอ่านจับใจความสำคัญถือว่าเป็นเรื่องที่มีความสำคัญ เพราะการสื่อสารโดยทักษะการอ่านเป็นรูปแบบการสื่อสารที่ฝึกทักษะอื่นๆควบคู่ไปด้วย เช่น ทักษะการคิด ทักษะการใช้ภาษา และที่สำคัญ

การอ่านถือว่าเป็นองค์ประกอบหนึ่งในการเรียนรายวิชาภาษาไทย เนื่องจากเรื่องการอ่านเป็นเรื่องที่มีการฝึกทักษะทางด้านความคิด สายสุนีย์ สกุลแก้ว (2534, หน้า 24) ได้ให้ความหมายของการอ่านเพื่อจับใจความว่าเป็นความสามารถของผู้อ่านที่จะจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้ถูกต้อง ตลอดจนวินิจฉัย คุณค่าสิ่งที่ตนอ่านได้อย่างมีเหตุผล บันลือ พงกษะวัน (2532, หน้า 29-25) กล่าวว่า การอ่านเพื่อจับใจความเป็นการอ่านเพื่อทำความเข้าใจเนื้อเรื่อง เป็นการอ่านเพื่อต้องการทราบว่าเรื่องนั้นเป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร มีความสำคัญตรงไหน และหมายความว่าอย่างไร จะเห็นได้ว่าการอ่านเพื่อจับใจความส่วนใหญ่ จะเน้นเรื่องของการทำความเข้าใจเรื่องที่อ่าน ค้นหาสาระสำคัญหรือประเด็นที่สำคัญของเรื่องที่อ่านได้

ผู้วิจัยจึงได้จัดทำแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ โดยการสร้างแบบฝึกทักษะในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ขึ้น โดยรวบรวมการอ่านจับใจความสำคัญที่ต้องเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เรียบเรียงเป็นแบบฝึกทักษะส่งเสริมในด้านความคิดสร้างสรรค์ให้เกิดแก่ผู้เรียนและเมื่อฝึกฝนแล้วจะเป็นพื้นฐานของการอ่านจับใจความสำคัญต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อสร้างและพัฒนาแบบฝึกทักษะเรื่องการอ่านจับใจความสำคัญวิชาภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพนัสพิทยาคาร จังหวัดชลบุรี ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์การประเมิน 80/80
2. เพื่อเปรียบเทียบทักษะในการอ่านจับใจความสำคัญก่อนการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะและหลังการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะ

สมมติฐานการวิจัย

1. แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ มีประสิทธิภาพ ตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80
2. ทักษะการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพนัสพิทยาคาร ที่เรียนด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ขอบเขตการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ ประชากรที่ใช้ศึกษาในครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพนัสพิทยาคาร อำเภอนนทบุรี จังหวัดชลบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 18 จำนวน 540 คน

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 โรงเรียนพนัสพิทยาคาร อำเภอนนทบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 18 จำนวน 1 ห้องเรียน มีจำนวนนักเรียน 30 คน ได้มาโดยวิธีสุ่มกลุ่มตัวอย่างได้มาโดยการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรต้น : การเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญวิชาภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

ตัวแปรตาม : ทักษะในการอ่านจับใจความสำคัญ

ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลอง

ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 10 ชั่วโมง

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้แบบฝึกทักษะเรื่องการอ่านจับใจความสำคัญที่มีคุณภาพ
2. นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องการอ่านจับใจความสำคัญสูงขึ้น
3. นักเรียนมีทักษะที่ดีในการอ่านจับใจความสำคัญ

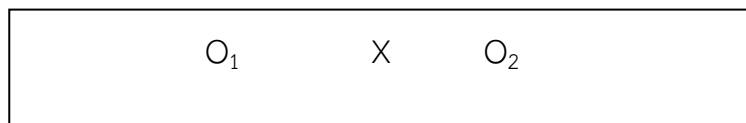
ทบทวนวรรณกรรม

สายสุนี สกุลแก้ว (2534, หน้า 64) ศึกษาการสร้างชุดฝึกทักษะการอ่านภาษาไทยเพื่อจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลปรากฏว่า นักเรียนมีคะแนนทดสอบหลังการฝึกทักษะการอ่านภาษาไทยเพื่อจับใจความสูงกว่าคะแนนทดสอบก่อนการฝึกทักษะการอ่านภาษาไทยเพื่อจับใจความอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักเรียนมีความพอใจในการใช้ชุดฝึกทักษะการอ่านภาษาไทยด้วยตนเอง

วัชนันท์ สินสถาพรพงษ์ (2535, หน้า 39) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาโปรแกรมส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้ชุดฝึกทักษะ ผลสรุปว่า คะแนนที่ได้จากการทดลองสอบหลังทำแบบฝึกหัดในชุดฝึกทักษะสูงกว่าคะแนนทดสอบก่อนทำแบบฝึกในชุดฝึกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

วิธีการดำเนินการวิจัย

1. สร้างแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญวิชาภาษาไทย ซึ่งผู้วิจัยได้นำแนวคิดการสร้างแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญประยุกต์ใช้ ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 5 แบบฝึก
2. นำแบบฝึกที่สร้างขึ้นมาให้ ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา กิจกรรมต่าง ๆ และคุณภาพ การตรวจสอบความถูกต้องเชิงเนื้อหาและความเหมาะสม โดยใช้แบบประเมินที่มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) นำมาหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
3. สร้างแผนการจัดการเรียนรู้โดยกำหนดเนื้อหา สาระสำคัญ (Concept) ของเนื้อหา เขียนจุดประสงค์การเรียนรู้ และกำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ 5 แผนการจัดการเรียนรู้
4. นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่แก้ไขแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ได้แก่ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา ผู้เชี่ยวชาญด้านภาษา และผู้เชี่ยวชาญด้านการประเมิน เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง และนำข้อมูลความคิดเห็นมาหาค่าดัชนีความสอดคล้องของเครื่องมือ (Index of Item Objective Congruence : IOC) ก่อนนำไปใช้
5. สร้างแบบทดสอบวัดทักษะทางการเรียนวิชาภาษาไทยเรื่องการอ่านจับใจความสำคัญในภาษาไทย เป็นแบบปรนัย ชนิด 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ
6. เสนอแบบทดสอบวัดความสามารถทางการเรียนที่แก้ไขแล้วต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยพิจารณาความสอดคล้องรายข้อของแบบทดสอบกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม แล้วนำความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ก่อนนำไปใช้
7. นำแบบทดสอบที่แก้ไขแล้วไปทดลอง (try out) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/4 โรงเรียนพนัสพิทยาคาร ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน นำข้อสอบมาวิเคราะห์เป็นรายข้อ เพื่อหาค่าความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนก(r) และความเชื่อมั่น (Reliability) มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.81
8. ออกแบบการวิจัยโดยใช้รูปแบบ One-GroupPretest-Posttest Design ซึ่งเขียนเป็นสัญลักษณ์ (ธีรวุฒิ เอกะกุล 2548, หน้า 71) ได้ตามตารางที่ 1 ดังนี้

ความหมายของสัญลักษณ์ที่ใช้รูปแบบการทดลอง

- O_1 แทน การทดสอบก่อนเรียน (Pretest)
 O_2 แทน การทดสอบหลังเรียน (Posttest)
 X แทน การเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะ (Experiment)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่
 - 1.1 หาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)
 - 1.2 หาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)
2. สถิติที่ใช้ในการคุณภาพเครื่องมือ
 - 2.1 ความเชื่อมั่นของแบบวัดความสามารถการอ่านจับใจความ โดยใช้สูตร KR 20
 - 2.2 คำนวณค่าความยากง่าย (ค่า p และค่า r)
 - 2.3 หาประสิทธิภาพของแบบฝึก โดยใช้สูตร E_1 / E_2
3. สถิติที่ใช้วิเคราะห์ผลการทดลอง
 - 2.1 สถิติที่ใช้ในการเปรียบเทียบผลต่างของคะแนนระหว่างเรียนและหลังเรียนของกลุ่มตัวอย่าง เพื่อหาประสิทธิภาพของแบบฝึก โดยใช้สูตร E_1 / E_2
 - 2.2 สถิติที่ใช้ในการวัดความสามารถการอ่านจับใจความสำคัญโดยเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียน ของกลุ่มตัวอย่าง โดยการทดสอบค่าที (t-test) แบบกลุ่มตัวอย่าง 1 กลุ่ม ไม่เป็นอิสระต่อกัน (t-test Dependent)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตารางที่ 2 ผลการหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียน
 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

N	ประสิทธิภาพกระบวนการ			ประสิทธิภาพผลลัพธ์			E_1 / E_2
	คะแนนเต็ม	คะแนนเฉลี่ย	E_1	คะแนนเต็ม	คะแนนเฉลี่ย	E_2	
30	50	40.6	83.87	50	44.96	89.93	83.87/89.93

จากข้อมูลตารางที่ 2 พบว่า แบบฝึกมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้ (E_1) มีค่าเท่ากับ 83.87 ประสิทธิภาพผลลัพธ์ (E_2) มีค่าเท่ากับ 89.93

ตารางที่ 3 การเปรียบเทียบทักษะการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ

กลุ่มทดลอง	N	$\bar{X}$	S.D	T	SIG
ก่อนเรียน	30	15.20	2.006	-24.644	.000
หลังเรียน	30	28.70	2.336		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05

ข้อมูลจากตารางที่ 3 การเปรียบเทียบทักษะการอ่านจับใจความระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 พบว่าทักษะการอ่านจับใจความ ก่อนเรียนกับหลังเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผลการสอนหลังการเรียนสูงกว่าเรียน

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

1. แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ มีประสิทธิภาพ ตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80
2. ทักษะการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

1. จากการที่นักเรียนเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีประสิทธิภาพ 83.87/89.93 หมายความว่า นักเรียนได้คะแนนจากการทำแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญระหว่างเรียน จำนวน 5 ชุด คิดเป็นร้อยละ 83.87 และคะแนนเฉลี่ย จากการทำแบบทดสอบหลังเรียน คิดเป็นร้อยละ 89.93 แสดงว่า แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เป็นแบบฝึกที่มีประสิทธิภาพเป็นไปตามสมมติฐาน

2. ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างผลของการวัดทักษะการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะ ซึ่งพบว่า นักเรียนได้คะแนนทดสอบหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยต่อไป

1. ในการนำแบบฝึกทักษะไปใช้ ครูผู้สอนควรศึกษาขั้นตอนในการใช้ ให้เข้าใจ มีการวางแผน กำหนดกิจกรรมการฝึกไว้ให้แน่นอน ทำการฝึกอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ และการสร้างแบบฝึกทักษะต้องน่าสนใจเน้นการแก้ปัญหาการอ่านจับใจความสำคัญของแต่ละท้องถิ่น ลักษณะของแบบฝึกต้องมีหลากหลาย เพื่อให้นักเรียนเกิดความสนใจที่จะเรียนรู้
2. การปฏิบัติกิจกรรมแต่ละครั้ง ครูผู้สอนควรดูแลให้คำแนะนำและสร้างบรรยากาศที่อบอุ่นเป็นกันเองให้อิสระในการคิดคำตอบอย่างไม่จำกัด เพื่อให้นักเรียนเกิด ความเชื่อมั่น กล้าคิดกล้าตอบ ทำให้เกิดการเรียนรู้อย่างกว้างขวาง
3. ควรมีการศึกษาและส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะในระดับชั้น อื่นๆ ต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- (2534). คู่มือหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533). กรุงเทพฯ โรงพิมพ์การศาสนา.
- (2545). การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ. กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ โรงพิมพ์การศาสนา.
- (2545). เอกสารประกอบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 คู่มือการจัดการ เรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย. กรุงเทพฯ. โรงพิมพ์การศาสนา.
- บันลือ พฤษะวัน. (2530). แนวพัฒนาการสอนอ่านเบื้องต้น. วิทยจารย์ 85(2) 29-25 (กุมภาพันธ์ 2530) หน้า 60-75.

- บุญชม ศรีสะอาด. (2538). *วิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัย*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ. สุวีริยา
 สาสน์
- เอมอร สงวนดี. (2547). *การพัฒนาแผนการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์
 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 การศึกษาค้นคว้าอิสระ.
 การศึกษามหาบัณฑิต มหาสารคาม. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.*
- Reutzel, D. Rey. (1993). *Effect of Fluency Tranining on Second Gradera Reading
 Comprehension, Journal of Educational Research*. 86(6) : 325:
 (July-August, 1993) : 325.